

Utgivare: Kosters Samhällsförening

E-mail adress: kostershfg@gmail.com, hemsida: www.kostershfg.se

Kosters Samhällsförening och Kosternämnden

text: **Olle Ekström (samhällsföreningens sekreterare)**

Kosters Samhällsförening och Kosternämnden har överlappande uppgifter. Därför har de ett nära samarbete. Numera sammanträder Kosternämnden och Kosters Samhällsförening tillsammans. Kosterhavets nationalpark har genom Anders Tysklind deltagit i mötena. Både samhällsföreningens och kosternämndens protokoll, liksom en presentation av samhällsföreningens styrelse, finns på samhällsföreningens hemsida, www.kostershfg.se

En viktig fråga som nämnden och samhällsföreningen arbetar med är Kosters framtid. Det kan du kan läsa mer om under en egen rubrik härunder. Under de senaste åren har vi varit involverade i frågor som gäller vatten och avlopp. Läget vad gäller den frågan behandlas också under egen rubrik. Båda frågorna har separata undersidor på samhällsföreningens hemsida. Frågorna har koppling till den fördjupade översiktsplan som nu uppdateras av kommunen. Denna uppdatering har varit en fråga som berörts på sammanträdena, liksom frågan om hur kosterborna skall få fördjupat inflytande och ansvar över frågor som rör Koster. En grund för diskussionen har varit den bok som Hans Arén skrivit tillsammans med Ulla Herlitz – även den berörd härunder.

Resultat från Kosternämndsvalet 2018

text: **Göran Larsson, (medlem i Kosternämnden)**

Valdeltagande var i år nära 70 % av de röstberättigade. Särskilt roligt var att många i de yngre åldrarna gjorde sitt val. Många passade på att använda möjligheten till att poströsta.

När Notarius Publicus, Jacob Ceder, boende på Nordkoster och i Vänersborg, sammanställt resultatet fick Göran Lyth klart flest röster. 118 st. Därefter Göran Larsson med 89 som fick en röst mer än Maria Wogenius och Helena von Bothmer som bägge fick 88 röster. Sedan följer Lars-Ove Loo, Lars Båld, Janne Waldås, Joakim Holm och Claes Lek. Joakim har valt att avstå sin plats och nästa på listan är Svante Nilsson.

Vid styrelsemöte 25 september har dessa accepterat ingå i nya Kosternämnden. Lyth ställer upp som ordförande, under förutsättning att övriga ledamöter avlastar arbetet i nämnden. Eftersom de flesta möten med nämnden hålls ihop med samhällsföreningen, kan fler dela på arbetsuppgifter. Det breddar också engagemanget för viktiga kosterfrågor.

Om någon under mandatperioden väljer att avstå sin plats är dessa på tur att komma in i nämnden:

Pontus Öberg, Hans Arén och Dag Wersén fick lika många röster och lottdragning avgör i vilken ordning de får erbjudande om deltagande. Sedan följer: Johanna Johander, Linda Täng, Miriam Öhrn, Helena Torgilsman, Ingegärd Kalbratt o.s.v.

Om projektet Kosters Framtid

text: **Börje Nilsson (projektledare för LEA och Kosters Framtid)**

Kosters Framtid började som en fortsättning på den LEA (LokalEkonomisk Analys) som genomfördes under vintern. Arbetet fortsätter åtminstone fram till årsskiftet då finansiering erhållits från bl a Kosterstiftelsen och VG-regionen. Projektet är uppdelat i fyra olika delar:

1. Boende

Arbetsgruppen är involverad i Strömstadbyggens bostadsprojekt på Filjestad som vi hoppas ska bli inflyttningsklart under 2019. Strömstadbyggens egen kö för boende på Koster uppgår till ett hundratal personer.

Genom Bo-förmedlaren Johanna Backlund tar man hand om de som är intresserade av boende på Koster under längre perioder (eller permanent) och försöker "matcha" dessa mot befintliga bostäder på öarna.

2. Koster som unik livsmiljö

Genomförandekampanjen "leva och bo på Koster" bedrevs under sommaren med information och info-stuga på Torget. Syftet är att informera om helårsboende på Koster utifrån boende, jobb och service. En hel del namn kom in och dessa håller projektet fortsatt kontakt med.

3. Service året runt

Skolan är hotad och arbetsgruppen undersöker alternativa undervisningsformer och upplägg för att säkerställa skolan på sikt.

Vinterturlistan försvårar för pendlare och saknar bl. a. sena förbindelser flera kvällar. Arbetsgruppen har via

intervjuer tagit fram ett underlag för diskussion med Koster Marin och - i ett senare skede - Västtrafik med syftet att skapa en bättre turlista.

Antalet äldre kosterbor ökar och kommer att kräva mer service. Genom intervjuer sammanställer vi önskemål och synpunkter för att öka serviceutbudet (förslag finns avseende transporttjänst, frisör, fotvård och en hel del annat).

4. Långsiktigt hållbar turism

Genom att utöka säsongen – främst höst och vår – skapas arbetstillfällen som kan komma fastboende till del. Resurser i form av boende, matställen och olika aktivitetsarrangörer finns men utnyttjas dåligt utanför högsäsong. Genom besökssamordnaren Lotta Armandt Zetterlund försöker vi nu få till en samverkan mellan olika aktörer som också ska resultera i att vi kan erbjuda "paketlösningar" under alla tider på året. Målet är också att säkerställa att besöksverksamheten blir långsiktigt "hållbar".

Under oktober kommer den digitala info-skylden på kajen i Strömstad att tas i bruk. Den ska löpande informera om vad som är på gång, vad som är öppet mm.

... och nu startar vi ett utvecklingsbolag!

Projektet Koster Framtid har fungerat väl tack vare ekonomiskt stöd och ideella insatser. För att långsiktigt kunna driva angelägna frågor krävs dock en mer stabil organisation med tydlig styrning. Därför startar under hösten AB Koster Framtid (ABKF) som blir ett lokalt utvecklingsbolag.

ABKF kommer, genom att samhällsföreningen tecknar röststarka aktier och att Kosterstiftelsen går in som medfinansier, att garantera kosterbornas inflytande över verksamheten. Under oktober kommer kosterbor och övriga intresserade att ges tillfälle att teckna andelar för att stödja bolaget. Teckningserbjudande med beskrivning av bolaget kommer att skickas ut och det kommer att arrangeras informationsmöten. Ett stöd till ABKF kommer inte att ge ekonomisk utdelning men förhoppningsvis bevara Koster som ett levande samhälle året runt.

Inledningsvis kommer bolagets verksamhet att innehålla ett fortsatt engagemang för byggande av hyresrätter under kommande år, ett aktivt arbete med att locka personer i yrkesverksam ålder att flytta hit och därmed en fortsatt satsning på att bättre utnyttja redan befintliga boenden. Diskussioner pågår om möjlighet att långtidshyra del av skolhuset för att driva olika former av verksamheter, bl a för att skapa intäkter. Även besökssamordning bör ingå i bolagets verksamhet förutsatt att det går att "göra affär" även på denna

verksamhet. Målet är att ABKF inom en tvåårsperiod ska bära sina egna kostnader.

Vi har haft ett gott samarbete med kommunen och räknar med att detta ska fortsätta då många frågor är gemensamma; besöksnäringen, service i olika former och inte minst att få fler boende (skattebetalare) till Koster.

Vill du veta mer - kontaktuppgifter

Är du intresserad av att hyra boende under längre perioder? Eller har du boende som du kan tänka dig att hyra ut utanför säsong? Kontakta Bo-förmedlare

Johanna Backlund: +46 (0) 79 - 347 6375
bostadkoster@gmail.com

Vill du veta mer om hållbara besök på Koster eller få information om vad som går att göra? Kontakta Besökssamordnare.

Lotta Armandt Zetterlund: +46 (0) 70 - 440 0430
visitkoster@gmail.com

Mer uppgifter om utvecklingsbolaget kan du få hos projektledaren

Börje Nilsson: +46 (0) 70 - 620 6066,
borje.nilsson@vestrautveckling.se

Du kan också läsa mer på samhällsföreningens hemsida:
www.kostersh.se

Vad händer med Koster vatten och avlopp

text: Göran Lyth, Torbjörn Stjernberg och Helena v.Bothmer

I februari 2017 presenterades den rapport som går under namnet: "Kosteröarnas vatten- och avloppssystem.

Alternativ 3" Rapporten var framtagen av en arbetsgrupp bestående av politiker och tjänstemän i Strömstad kommun, företrädare för kosterorganisationer och för Kosterhavets nationalpark (dvs. formellt för länsstyrelsen). En fristående utredare (Christian Pleijel) ledde arbetet och ett samarbete skedde med experter från bl.a. Göteborgs universitet och Stockholms universitet. Rapporten går att ladda ner via www.kostersh.se. Utredningen presenterades i förra numret av Kosterkuriren, våren 2017. (tidigare nummer av Kosterkuriren finns också på samhällsföreningens hemsida).

Vad har hänt sen rapporten presenterades?

Vi konstaterade att avgörande för möjligheterna att genomföra alternativ 3 var en ändring i den lagstiftningen som tvingar kommuner att ta ett driftansvar för vatten och avlopp när mer än 25-30 fastigheter ligger i närheten av varandra. Vi, liksom många andra kommuner, hade uppvakttat miljödepartementet för att skapa en större flexibilitet i detta avseende. En statlig utredning lade i maj

2018 fram SOU 2018:34 "Vägar till hållbara vattentjänster". Där föreslås att kommunen "innan beslutet fattas, ska göra en bedömning av om behovet [av vattentjänster] kan tillgodoses på annat sätt med motsvarande skydd för människors hälsa och miljön. Det ger en möjlighet att i befintlig bebyggelse åtgärda bristfälliga va-anläggningar i stället för att bygga ut allmänt va, och att i ny bebyggelse acceptera enskilda va-lösningar, om det efter utredning bedöms vara en sammantaget motsvarande lösning." (s 146)

I väntan på att utredningen blivit lag har Strömstad kommun beslutat att undanta Koster i den va-plan som nyligen beslutades. Nuvarande politiska majoritet uttalade sig positivt för alternativ 3, med decentraliserad drift av vatten och avlopp i linje med den statliga utredningens förslag. Va-frågan på Koster befinner sig därför just nu i ett vänteläge där vi både väntar på ny lagstiftning (remissbehandlingen av utredningen är slutförd) och på att kommunens nya ledning därefter väljer att ställa sig bakom alternativ 3.

Under tiden arbetar Kosternämnden med det otympliga hanterings sättet som Miljö och byggnadsnämnden använder när kosterbors ärenden tas upp och avvisas på grund av påstådd vattenbrist.

Fiskargården

text: Monika Broberg

Fiskargårdsföreningen är en ideell förening som anordnar olika aktiviteter från september till maj på Fiskargården som finns på Nordkoster.

Tipspromenader, bildvisningar, quiss och musikunderhållning är några exempel. Vi serverar då olika tilltugg, alltifrån ärtsoppa till pepparkakor. Det anordnas jam en gång i månaden. Då finns det olika instrument att spela på

och även dart och biljard mm. Fiskargården hyrs också ut till utställningar, privata fester mm.

Vill du vara med och anordna någon aktivitet och/eller vara med i styrelsen är du hjärtligt välkommen.

Kosters Folkbildnings Institut (KFI)

text: Gudmund Bergqvist

Våren 2017 bildades en ideell förening: Kosters Folkbildnings Institut, som i samarbete med olika föreningar och institutioner på Koster kommer att arrangera föreläsningar och kurser. Den är sidoordnad till Strömstad Akademi (www.stromstadakademi.se) vilket garanterar god tillgång till föreläsare och kursledare.

Under 2017 hölls ett seminarium på Naturum om solenergi, i april och i juli föreläsning också kring soleil både på Kostergården och Naturum. I augusti hölls en föreläsning kring havet i samband med Västerhavsveckan och under hösten 2017-våren 2018 genomföres en studiecirkel kring soleil för privatpersoner med 9 deltagare i samarbete med studieförbundet Vuxenskolan och kommunal energirådgivare. Under sommaren 2018 har föreläsningar kring bohusländsk kultur och magnetåg hållits på Kostergården.

För hösten 18 /våren 19 är i samarbete med Vuxenskolan planerat, dels en kurs för invandrare, dels flerdagskurser kring ämnen som berörs i antologier av Strömstad Akademi, som barnbarnens århundrade, hälsa och miljö samt värdegrunder. Vidare kommer startas en soleilstudiecirkel igen denna gång för olika typer av företagare - liksom tidigare i samarbete med energirådgivare och Vuxenskolan.

Har Du synpunkter och förslag på ämnen hör av dig ! Detsamma gäller om du har uppslag till andra verksamheter, som Du anser att KFI skall engagera sig i.

KFI vill agera. KFI har avgivet olika remissvar i frågor kring Kosteröarna och Strömstad t.ex. i vatten-avloppsfrågan där den decentraliserade lösningen (alternativ 3) förordades. Förslag om att utveckla servicecentret till ett vetenskapligt center-laboratorium för att på olika sätt ekonomiskt, sociologiskt, ekologiskt e.t.c. i samarbete med olika universitet studera hållbarhet på öarna och använda dem som modell för andra öar. Betydelsen av tillgång till lägenheter/hus med realistisk bostadskostnad och bevarande av skola betonades.

KFI deltar i olika arbetsgrupper som syftar till ett hållbart Koster under sitt motto: "Målet skall var att hjälpa till att förvandla öarna till gröna kunskapsöar med bra infrastruktur och en tillräckligt stor permanent befolkning för en hållbar utveckling."

Styrelsen är för 2018 är :ordförande G Bergqvist. Övriga: för Strömstad Akademi Lars Broman, för Strömstad Kommun Kerstin Karlsson, Anders Gustavsson och som kassör Ingemar Edwardsson. Som revisorer Hans Inge Sältenberg och Rolf Pettersson. Vid årsmöte 2018-06-18 omvaldes styrelsen i sin helhet dvs samma styrelse finns för 2019. Det tillskapades även en valberedning med Rune Wigblad som ledare.

Vill du ha mera information eller bli medlem.
Kontakta Gudmund Bergqvist
e-post gudmundbergqvist@hotmail.com
tel. 070-5378171

Aikido – en kampkonst för alla

text: Tor Söderlund

Aikido är en japansk självförsvarskonst, som kommer från de tekniker som de japanska samurajerna utövade.

Det handlar om försvarstekniker där filosofin inte är att man möter en motståndare, utan tränar med en partner.

Att träna aikido är inte bara att lära sig ett självförsvar - man får även ett större självförtroende, självmedvetenhet, kroppskontroll, fysisk och mental hälsa.

Det finns ingen tävling i aikido. I stället är målet din personliga utveckling. Denna utveckling sker i din takt och inte i konkurrens med andra. Då skapas en miljö där nybörjare kan träna med erfarna, yngre med äldre och kvinnor med män. Åldersgränsen är 12 år.

I början behövs inga särskilda träningskläder, träningsoverallbyxor och en t-shirt räcker gott, vi tränar barfota.

Jag som leder träningen, Tor Söderlund, har tränat aikido i 25 år, innehar svart bälte av 4:e graden, 4 dan, och har undervisat aikido i mer än 15 år.

Vi tränar i sportklubben på syd, KSK, tisdagar 18:30 - 20.00
Välkommen!

Rapport från Breviks Fiskehamn

text: Peter Andersson (ordförande i hamnstyrelsen)

Arne Tomasson har avtackats efter över 30 år som hamnkapten.

Upprustning av Östra bryggan har slutförts. Breviks Fiskehamnsförening har beviljats projektstöd för upprustningen efter skador som blivit under åren på grund av stormar och is. Stödet finansierades delvis av pengar från den Europeisk jordbruksfonden för investering i småskalig infrastruktur.

Peter Svensson hyr verkstadslokalen där han bedriver plåtverkstad, Han har även tillgång till kajen stora delar

av året. Hamnföreningen har frångått kontanter och tar nu upp avgifter via Izettels kortmaskin, vilken har fungerat mycket bra trots att mobiltäckningen inte är den bästa.

Beläggningen under sommaren har ökat och uppgick till drygt 800 gästnätter. Om detta beror på det fina vädret eller om det är fler som har upptäckt denna natursköna hamn får vi se de kommande åren.

Från ogenomtränglig vegetation till kulturlandskap

text: Göran Lyth

Området öster om Högen på Nordkoster kallades förr, och kallas än idag, för Heden och var då en öppen ljunghed.

Sedan 1950-talet har området tillåtit växa igen. För 20 år sedan röjdes fyrtomten fram där numer midsommarfirandet går av stapeln.

Söder om fyrtomten har under de senaste åren nordkosterbon Bo Carlgren gjort underverk med den täta vegetationen där. Han har på eget initiativ och utan någon som helst ersättning förädlat 12.000 kvadratmeter från ogenomtränglig vegetation till ett vackert kulturlandskap!

I sju dagar hölls i somras Koster kammarmusikfestival i en del av Bo:s röjda område.

Låt Bo:s goda exempel bli en inspiration för fler att vårda vårt vackra Koster!

Kostervägarna

text: Torbjörn Stjernberg (Sydkosters samfällighetsförening)

Våra vägar på Koster är trevliga att vandra och cykla på. Men ibland kan de ge sken av att vara bilfria - vilket är förrädisk. Varutransporter, hantverkare m.fl. måste använda bilar som ibland är så breda att de täcker hela vägbanan. Vi har en av vägföreningen stadgad maxhastighet på 30 km per timme, men även den farten är för hög om sikten är skyddad och möjligheterna att väja är

obefintliga. Dessutom kan personer på väg till uttryckning för frivilliga brandförsvaret tvingas färdas fort på vägarna.

Speciellt bekymmersamt blir det när små barn övar sina cykelfärdigheter, alltför ofta utan att riktigt veta på vilken sida av vägen de skall färdas. Viktigt är att barnen redan från början får lära sig att cykla, med hjälm, på högra sidan. Även bland vuxna cyklister möter vi sommartid ibland ett beteende som mer liknar en annalkande svärm som täcker hela vägbanan, och med uppmärksamheten på allt annat än mötande trafik. För gående som inte ledsagar cyklande barn gäller huvudregeln i Sverige - gå på vänster sida så du möter och uppmärksammar trafiken. Våra vägar kanske inte är riskfria - men med försiktigt användande är de trots riskerna mycket trivsamma.

Minns att onykter framfart av en moped eller elbil kan leda till förlorat körkort, förutom böter. Mopedframfart utan hjälm eller med passagerare på flaket leder också till böter. Polisen kommer också att kontrollera att de fordon som framförs på öarna har de tillstånd som krävs. På Sydkoster visas detta med en synligt placerad dekal för de fordon som har permanent tillstånd och en mailkopia för de fordon som har tillfälligt tillstånd.

Under gångna sommaren har torkan gjort att vi haft svårt att hitta den fukt som krävs för meningsfull dammbekämpning med salt. Vi överväger att istället behandla grusvägarna med Dustex - men innan dess behöver vägarna först grusas för att detta skall bli meningsfullt. Har någon som läser detta erfarenhet av Dustex är vi intresserade av att ta del av dessa erfarenheter. Mer information om våra planer vad gäller framtida för vägunderhåll finns på vår hemsida; www.sydkostervagar.se. Där finns också information om den lokala trafikstadgan och om hur trafiktillstånd söks.

Rapport från Nordkosters Fiskhamnsförening

text: Linda Täng

Kajen på Västra Bryggan blev färdigrenoverad precis innan nyår och befinner sig nu i ett ypperligt skick tack vare de duktiga arbetarna på Kystmiljö. Den gamla väntkuren från Västtrafik som stod vid Västra Bryggan har forslats bort och vi har byggt en ny väntbod som erbjuder både värme och sittplatser samt en fin utsikt. Vi vill också påminna om att hjärtstartaren nu, under lågsäsong, befinner sig på väggen inne i väntboden!

Vettnetbryggan är färdig och angjordes första gången den tionde maj. Den invigdes med pompa och ståt den trettioförsta maj då hamnföreningen bjöd på tårta och bubbel. Bryggan är finansierad av Transportverket samt Västtrafik, Jordbruksverket, Thordenstiftelsen och privata investerare. Nu i skrivande stund pågår dialog med

Västtrafik om att få anropsstyrd trafik till bryggan under lågsäsong. Nytt för i år är också att vi i hamnföreningen kan erbjuda kosterborna en transportservice, liknande färdtjänst. Detta är möjligt tack vare att vi leasar en elbil där kommunen betalar halva kostnaden.

Hamnkontoret vid Västra Bryggan har varit välbesökt under högsäsongen och vi har erbjudit våra gäster färskt bröd från Kosters Trädgårdar samt läsk och både svenska och norska dagstidningar.

Sommaren i föreningens hamnar har varit både varm och intensiv och vi har haft bryggorna vid både Vettnet och Västra Bryggan fulla av nöjda gäster i den fantastiska sommarvärmen.

Hamnfesten fredag den tjugonde juli var välbesökt. Bland de olika programpunkterna fanns bland annat ett uppskattat uppträdande av Strömstads Ukuleleorkester, skaldjurslotteri, fisketävling samt loppmarknad i Fiskargården. Sjöräddningen var där och visade upp sin nya båt, Roger Hansson och kosterfiskarna Håkan och Niklas visade upp sina båtar Brattskär och Strandö för intresserade. Ytterligare ett populärt inslag var miniträbåtsutställningen där nyfikna besökare fick se en hel del klassiska träbåtar av varierande ålder och storlek.

Vi stängde hamnen den sista september men besökande båtgäster är välkomna till våra bryggor även under lågsäsong. Vi håller också en toalett öppen hela året.

För största möjliga trevnad vill vi även påminna om att hålla kajen ren och snygg och att gods och emballage transporteras bort så fort som möjligt från den.

Nu känns det skönt att den lite lugnare säsongen är här och att sol, värme och bad byter plats med hummerfiske och höststormar, kalla mörka kvällar och tack och lov en hel del regn. Det är ju det som är tjusningen för oss som helårsboende att få leva i och med kontrasterna.

Tro mig, innan vi vet ordet av, är sommaren här igen. '

Kosters framtid – stärk det lokala

engagemanget för en levande bygd!

text: Hans Arén och Ulla Herlitz (rådgivare till LEA projektet)

Olika ideella krafter har sedan den stora förvandlingen i slutet på 1800-talet, varit öarnas samhällsbyggare. Innan Koster blev en del av Strömstad kommun byggde tidigare generationer upp vägar, hamnar och andra gemensamma faciliteter. Under senare tid, har kosterbor skapat KSK-huset, Fiskargården, hembygdmuseet och Sibirien, moderniserat hamnarna, uppfört Västrabo. Också tagit initiativ till olika förslag för hur hembygden skall utvecklas, som fler bostäder, linfärjan och nationalparken.

De är alla talande exempel på den *lokala kompetens* som finns om hur det egna lokalsamhället måste utvecklas som levande bygd i riktning mot ett hållbart samhälle dvs. med en ekologisk, social och ekonomisk bärkraft. Under det gångna året har kosterbor tagit initiativ till och genomfört en s.k. *lokalekonomisk analys*, dvs. LEA, (för mer information, se Börje Nilssons text).

Fördjupad översiktsplanering, ett verktyg för demokrati?

För att få till stånd en ändring i den utveckling som började efter yrkesfiskets nedgång på 1970-talet, tog den lokala samhällsföreningen i samarbete med kommunen, initiativ till att det upprättades en s.k. *fördjupad översiktsplan*. Den beskriver mål, strategier och åtgärder för öarnas framtid som hållbara samhällen. Planen antogs i sin första version av kommunfullmäktige 1995, och i en senare, mer aktuell version, 2009.

Planen skall ses som ett *demokratiskt framtidskontrakt kommunen slutit med kosterborna om Kosters utveckling*. I versionen från 2009 beskrivs bl.a. hur många bostäder kommunen behöver bygga för att upprätthålla en tillräckligt stor befolkning: 100 – 120 nya helårsbostäder fram till 2024 - annars kommer öarna avfolkas! Efter det lokala arbetet med LEA, och genom statliga bidrag till små inflyttningslägenheter, planeras nu 10 nya mindre s.k. inflyttningslägenheter. Men målet, en bofast befolkning på minst 500 personer, kan inte nås utan att det program för bostäder som översiktsplanen från 2009 beskriver, tas på fullt allvar. Annars hotas En avveckling som levande bygd och attraktivt besöksmål!

Kommunens insatser behövs

För att kunna ta vara på den kunskap och de lokala resurser som finns på Koster är kommunens insats nödvändig. Det gäller för att lösa de mest överhängande hoten:

- Vi behöver efter de sista årens stora befolkningsminskning bygga ca 150 nya hyresbostäder inom de närmsta 5–10 åren. Vi måste kompensera effekterna av

fastighetsmarknadens utförsäljning helårsbostäder - till priser ingen bofast kan betala! - med nya bostäder i hyresform.

- Vi måste få chans att *utveckla de idéer som finns om skolans och daghemmets framtid*. Idag hotar den avvecklingen av årskurserna 4-6, i kombination med ett minskat antal barn, dessa grundläggande verksamheter. Utan skola dör Koster som levande bygd.

- Vi måste i samarbete med kommunen och Västtrafik genomföra en *förändring av persontrafiken mellan centralorten och Koster* med syftet att ge kosterborna bättre möjligheter att arbeta i, och delta i verksamheter i staden. Lär av hur man satt målsättningen för persontrafiken i Göteborgs Södra Skärgård.

- Vi måste ha personal för att kunna *erbjuda våra äldre den dygnetruntservice vi blev lovade* om vi kunde uppföra ett fullt utrustat äldreboende, vilket vi gjorde genom att bygga Västrabo. Men den utlovade dygnet-runt-servicen uteblev.

- Vi måste få möjlighet till en *lokal, kommunalt finansierad turistinformation* som service till det mycket stora och ökande antal besökare som kommer till Koster - året om. Koster är kommunens största resurs för besöksnäringen.

Lokal planering och administration – ett sätt att vända utvecklingen?

Demokrati är en politisk process som bygger på *tillit och förtroende*. Men det är en *ömtålig process* som måste bygga på att medborgaren, enskilt eller som grupp, känner respekt för sina synpunkter och att avtal respekteras.

Vi frågar oss varför kommunen inte använder den kunskap och den initiativkraft som finns på Koster? Vi menar att en administrativt och ekonomiskt förstärkt Koster-nämnd som ges ett direkt inflytande över Kosters utveckling är lösningen. *Kommunen kan, med det regelverk som finns, ge Koster-nämnden ett utvidgat uppdrag med ansvar och medel för lokala kommunala verksamheter samt närings-livs- och skärgårdsutveckling.*

På det sättet kan den långa tradition av lokalt ansvar och lokala initiativ för öarnas utveckling omsättas till praktisk handling. I en sådan decentraliseringsprocess skall Koster-nämnden tilldelas de administrativa och ekonomiska resurser som krävs för att genomföra sitt uppdrag och *ge en nystart till en hållbar utveckling*.

Liknande verksamhet finns redan etablerad i Sverige. I skriften* "*Den första samhällsnivån*" har vi beskrivit hur detta kan genomföras. *Förutsättningarna på Koster är extremt goda*. Men det hastar och kommunens planerande myndigheter måste bidra med sin yttersta kompetens.

*finns att ladda ner på hemsidan kostersh.se

Nu kan du få fotvård på Koster

text: Lars Båld

En av projektgrupperna i Kosters Framtid har "service året runt" som mål. Vi har genomfört en del enkäter och har noterat att möjlighet till fotvård på Koster står högt på önskelistan.

Vi gläder oss därför till att Karin Hermansson nu kommer att erbjuda fotvård på Koster med start den 12 november och därefter den andra måndagen i varje månad.

Du bokar bara en tid så kommer Karin hem till dig. För bokning och prisuppgift kontaktar du Karin på telefon 0705-745922.

Rapport från Kyrkosunds hamn

text: Monica Larsen (ordförande i hamnstyrelsen)

Vi har haft god beläggning av gästande båtar från maj till augusti. Det har ju varit en fantastisk båt- och badsommars.

Vår badplats blev klar lagom till säsongstart. Det som började med en enkel badstege utvidgades med ett soldäck och nu en rejäl trappa så att alla kan ta sig tryggt ner till själva badet. Badplatsen har använts flitigt av såväl båt-gäster som kyrkosundsbor denna otroligt varma sommar.

Vi arrangerade Hamnens dag första lördagen i juli. Det var en repris på förra årets lyckade tillställning med besök av sjöräddningen, loppis och gratis fika. Vi har beslutat att Hamnens dag ska bli tradition i Kyrkosund.

Vi har byggt en ställning med tak över för förvaring av kajaker. Här kan hamnföreningens medlemmar förvara sina kajaker nära vattnet och slippa att lägga dem ute i naturen i nationalparken, vilket ju är förbjudet.

Det är väl vad som hänt under sommaren i vår lilla trivsamma hamn. Nu står de flesta båtarna på land men vi har några ivriga hummerfiskare som kommer att befolka hamnen under hösten. Då blir det prat och fika utanför sjöbodarna när de kommer iland med sin ,får vi hoppas, goda fångst.

Kosters Hembygdsförening

text: Göran Larsson (ordförande)

Sommarens visningar av museet avslutades i augusti. I år har vi även haft ca 25 grupper på museet som även sett Koster via de gröna bussarna. Onsdagsträffarna i Sibirien startar under hösten och vi börjar på att jobba fram nästa års utställning i museet. Vi tar tacksamt emot foton som vi scannar av och visar. Även foton från 1960-70-talen är nu historia. De är över 50 år gamla fotominnen. Har du foton av allmänt intresse så prata med Göran och sedan hjälper Tor oss med bildframställning.

Om Du inte är medlem i hembygdsföreningen ännu, så är det kononr. 328965-9 . Det kostar 100 ; - per år.

Välkommen som medlem.!

Lägenheter på KIFAB, Nordkoster

text: Gunilla Hansen

KIFAB har för närvarande 9 personer/par i bostadskön till de 12 lägenheterna på Västra Bovägen 1 på Nordkoster. Tänk på att anmäla ert intresse, för att få en plats i kön och för att få frågan när det blir en lägenhet ledig.

Frågor och anmälan till:
Kosters Ideella Förvaltnings AB
Gunilla Hansén Tfn 070 292 14 05
gunilla.koster@telia.com

Kosterhavets nationalpark

text: Andes Tysklind, Nationalparkschef

Vi har tagit fram en karta som visar var det är tillåtet och inte tillåtet att cykla på Kosteröarna. Allt för att ge en tydlig information vad som gäller i naturreservatet och i de delar av Sydkoster som även ingår i Kosterhavets nationalpark.

Det praktiska naturvårdsarbetet på Kosteröarna har bland annat i år handlat mycket om efterröjningar i många områden, extra stängslingar för betesdjuren inte minst på Sydkoster. Trots sommarens torka har

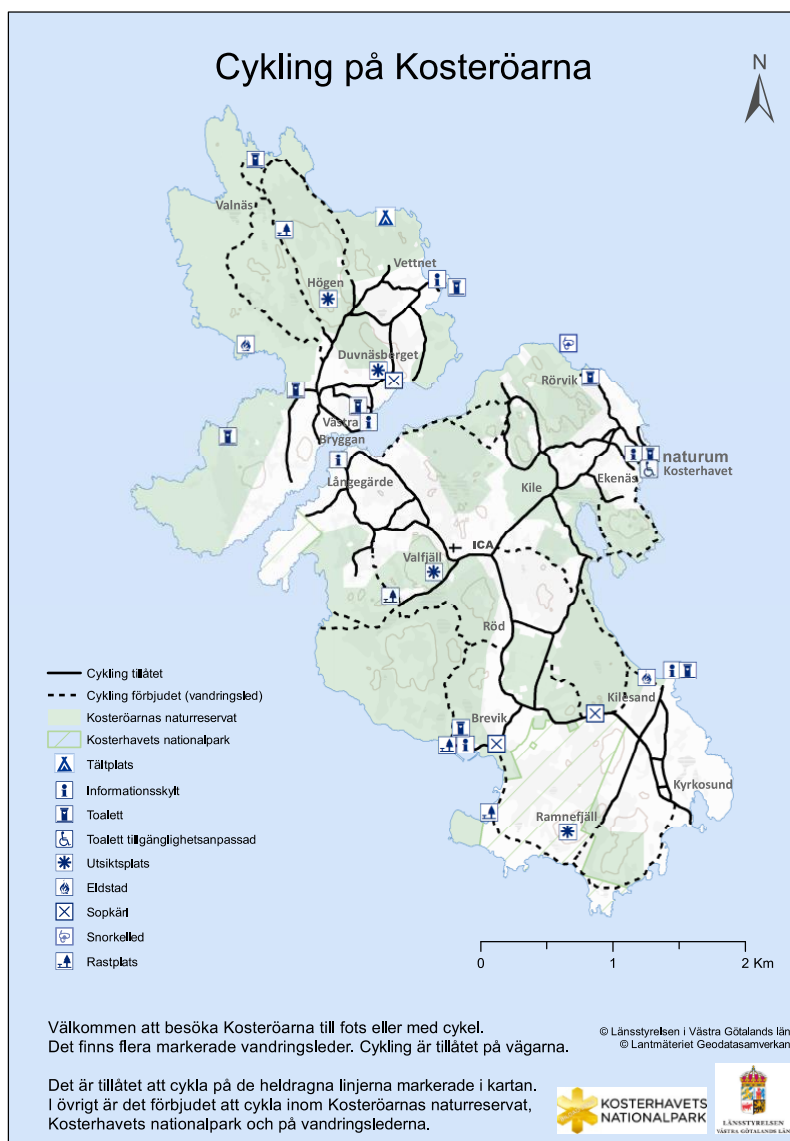
naturvårdsarbetet gått väl, även med "sommarkorna". Gott samarbete med djurhållarna på Syd och Nord. Sommarens väder innebar också stort behov av tillsyn då många besökte Koster och skärgården. Många tillrättavisningar och en handfull som blev rapporterade vidare.

Okopplade hundar är kanske det enskilt största problemet, sedan kommer hastighet och båtar på

uppdragna på sandstränder. Årets strandstädning gav 13,4 ton insamlade strandsopor samt en del farligt avfall.

Naturum har haft många besökare hela sommaren och även under sensommaren.

Vill ni läsa mer om Kosterhavets naturvårdsarbete så gå in på kosterhavet.se och läs våra verksamhetsrapporter.

**Snart dags för 2019 års medlemsavgift för Kosters samhällsförening!
 Beloppet, 100 kr, sätts in på bankgiro 744-4631. Ange namn och "2019"**